

Ηλιούπολη 26 Ιανουαρίου 2021

Ερωτήσεις:

1. **Σχετικά με τα ασφαλή όρια της ακτινοβολίας RF, υπάρχουν διαφορετικοί επιστημονικοί φορείς που αποδέχονται διαφορετικά όρια έντασης ακτινοβολίας (ως ασφαλή).**

Ερώτηση: Εσείς ποια όρια αποδέχεστε, αυτά του ΠΟΥ ή τα πιο αυστηρά των υπολοίπων φορέων; Και γιατί;

Ερώτηση: Εάν αποδέχεστε τα όρια του ΠΟΥ, για ποιο λόγο πιστεύετε ότι οι υπόλοιποι φορείς θέτουν τα πιο αυστηρά όρια; Το αντίθετο, εάν αποδέχεστε τα πιο αυστηρά, για ποιο λόγο πιστεύετε ότι ο ΠΟΥ θέτει λιγότερο αυστηρά όρια;

Ερώτηση: Για ποιο λόγο πιστεύετε ότι η Commission εμπιστεύεται απόλυτα την άποψη του ICNIRP, ενός μη κυβερνητικού οργανισμού που εδρεύει στο Μόναχο, και δεν λαμβάνει υπ' όψη της και τις θέσεις άλλων σχετικών επιστημονικών ενώσεων όπως της Bionitiative 2012, EMFscientist.org, της European Academy for Environmental Medicine κ.λπ.;

2. **Τα υπάρχοντα όρια που η Commission αποδέχεται ως ασφαλή βασίστηκαν, κατ' αρχήν, στις προτάσεις και γνωμοδοτήσεις της επιτροπής SCENIHR της Ε.Ε., επιτροπή η οποία αντικαταστάθηκε το 2015 από μια νέα, την SCHEER. Αντίθετα με τις γνωμοδοτήσεις της παλιάς επιτροπής, η νεότερη η SCHEER δεν έχει ακόμα ολοκληρώσει κάποια σχετική γνωμοδότηση, ενώ έχει κάνει μόνο μια δήλωση για το θέμα των RF το 2018: «5G networks will soon be rolled out for mobile phone and smart device users. How exposure to electromagnetic fields could affect humans remains a controversial area, and studies have not yielded clear evidence of the impact on mammals, birds or insects. The lack of clear evidence to inform the development of exposure guidelines to 5G technology leaves open the possibility of unintended biological consequences. »**

Ερώτηση: Για ποιο λόγο πιστεύετε ότι η Commission συνεχίζει να υποστηρίζει την άμεση ανάπτυξη του 5G βασιζόμενη στις θέσεις της παλιάς επιτροπής και δεν αναμένει τις αποφάσεις εκτίμησης κινδύνου της νέας, επίσης δικής της, επιτροπής SCHEER;

Ερώτηση: Συμφωνείτε ή όχι με τη θέση της επιτροπής SCHEER, δηλαδή με το ότι "Η έλλειψη σαφών στοιχείων για την επικαιροποίηση των οδηγιών έκθεσης σε τεχνολογία 5G αφήνει ανοιχτή την πιθανότητα ακούσιων βιολογικών συνεπειών" και γιατί;

3. **Στη σελίδα "https://www.who.int/peh-emf/research/rf_ehc_page/en/" ο ΠΟΥ δηλώνει ότι πραγματοποιεί μια αξιολόγηση κινδύνου των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων, για την υγεία (το λεγόμενο και "WHO EMF Project") και δηλώνει πως η έρευνα δεν βρήκε ότι οι ακτινοβολίες προκαλούν δυσμενείς επιδράσεις. Στην ίδια σελίδα αναφέρεται από τον ίδιο τον ΠΟΥ ότι το πιο πρόσφατο report για τις συχνότητες των RF (δηλαδή κινητή τηλεφωνία και 5G) έχει γίνει το 1993 " <http://www.inchem.org/documents/ehc/ehc/ehc137.htm>". Άρα το report αυτό έχει λάβει υπ' όψη μόνο τις επιστημονικές δημοσιεύσεις έως το 1993.**

Ερώτηση: Πιστεύετε ότι τα αποτελέσματα του EMF Project και τα συμπεράσματα του ΠΟΥ, για την ασφάλεια των RF, είναι ασφαλή, όταν το report της έρευνας του για τις RF δεν έχει λάβει υπ' όψη τις επιστημονικές δημοσιεύσεις μετά το 1993; Και γιατί;

4. **Σήμερα το κατώτερο θεσμοθετημένο όριο Πυκνότητας Ισχύος για 800 MHz προσπίπτουσα ακτινοβολία κινητής τηλεφωνίας, είναι 2,4 W/m² (Ένταση 30 V/m) για απεριόριστη παραμονή του ατόμου στον χώρο. Πλην των 800 MHz, όλες οι άλλες συχνότητες της κινητής τηλεφωνίας υπόκεινται σε υψηλότερα όρια. Αυτό, για παράδειγμα, σημαίνει ότι ο καθένας από εμάς (ακόμα όμως κι ένα παιδί) μπορεί να έχει ένα κινητό τηλέφωνο στο αυτί του και να συνομιλεί επί 24ώρου βάσεως (αφού ένα κινητό εκπέμπει ≤ 2 W/m²).**

Ερώτηση: Συστήνετε στον κόσμο να χρησιμοποιεί το κινητό του, είτε είναι ενήλικας είτε παιδί, επί 24ώρου βάσεως, χωρίς φόβο; Και γιατί;

Ερώτηση: Αφού ο ΠΟΥ ισχυρίζεται τα παραπάνω, για ποιο λόγο ο ίδιος ο ΠΟΥ αλλά και όλες οι αρμόδιες κρατικές επιτροπές, ανά τον κόσμο, ταυτόχρονα συστήνουν την αποφυγή της παρατεταμένης χρήσης του κινητού, τη χρήση του Bluetooth, της ανοικτής ακρόασης, την αποφυγή των ασύρματων τηλεφώνων (που η βάση τους εκπέμπει συνεχώς) κ.ο.κ.;

Ερώτηση: Εάν ένα σύστημα κεραιών έχει συνολική ισχύ εκπομπής π.χ. 20 W/m², σε πόση απόσταση πέφτει η ισχύς κάτω από τα 2w/m²; Και τι συμβαίνει εάν ένα σπίτι είναι σε μικρότερη απόσταση και δέχεται συνεχώς μεγαλύτερη ισχύ;

Ερώτηση: Αφού οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας (αλλά και η EETT μέσω των μετρήσεων που κάνει) ισχυρίζονται ότι όλες οι κεραιές εκπέμπουν πολύ κάτω από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια, για ποιο λόγο εγκαθιστούν συνεχώς νέες κεραιές, με τη δικαιολογία ότι τις χρειάζονται για να μην ξεπεράσουν οι ήδη εγκατεστημένες κεραιές τα θεσπισμένα όρια; Τελικά οι εγκατεστημένες κεραιές εκπέμπουν χαμηλά, στα όρια ή πάνω από αυτά;

Ερώτηση: Πως σας ακούγεται, γενικά, η σύσταση του ΠΟΥ να απέχουν οι κεραιές από νοσοκομεία και σχολεία, όταν παιδιά αλλά και ασθενείς ζουν σε σπίτια στα οποία επιτρέπεται να υπάρχουν κεραιές σε απόσταση μόνο λίγων μέτρων;

5. **Η διεθνής οργάνωση για την έρευνα του καρκίνου (IARC) του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας (WHO) συμφώνησε το 2011 ότι η ακτινοβολία των ραδιοσυχνοτήτων από 30 kHz – 300 kHz πιθανόν να προκαλεί καρκινογενέσεις στον άνθρωπο (Group 2B).**
Όπως προαναφέραμε στην ερώτηση 3, στη σελίδα "https://www.who.int/peh-emf/research/rf_ehc_page/en/" ο ΠΟΥ δηλώνει ότι πραγματοποιεί μια αξιολόγηση κινδύνου των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων, για την υγεία (το λεγόμενο και "WHO EMF Project") και δηλώνει πως η έρευνα δεν βρήκε ότι οι ακτινοβολίες προκαλούν δυσμενείς επιδράσεις.

Ερώτηση: Γιατί πιστεύετε ότι ο ΠΟΥ ενώ ισχυρίζεται ότι οι RF είναι ασφαλείς, τις διατηρεί στις πιθανές καρκινογόνες?

Σημείωση¹: Στο ενδεχόμενο απάντησης ότι και ο καφές ανήκει στα πιθανά καρκινογόνα ή ότι το τσιγάρο ανήκει στα καρκινογόνα, αλλά οι άνθρωποι επιλέγουν να τα χρησιμοποιήσουν, υπάρχει ο αντίλογος ότι: α) ο καθένας μπορεί να επιλέξει εάν θα τα χρησιμοποιήσει και με ποια συχνότητα β) ο καφές ανήκει πια στην

κατηγορία 3, δηλαδή "Not classifiable as to its carcinogenicity to humans" και γ) στην RF, όταν σου εγκαθιστούν κεραίες κοντά στο σπίτι σου, ή όταν σου εγκαταστήσουν κεραίες ανά 19 μέτρα για το 5G, δεν υπάρχει δικαίωμα επιλογής. Δεν μπορείς να το αποφύγεις.

Σημείωση²: Στην ομάδα 2B, εκτός των RF, έχουν ενταχθεί επίσης ορισμένα καυσαέρια αυτοκινήτων, ο μόλυβδος, η θαλιδομίδη, τα δύο πολύ τοξικά εντομοκτόνα παραθεϊό και DDT, το χλωροφόρμιο κ.ο.κ.

- 6. Υπάρχουν πολλές επιστημονικές μελέτες, από επιφανείς επιστήμονες κι εργαστήρια, δημοσιευμένες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά, που καταγράφουν σαφείς επιβαρυντικές – για τη δημόσια υγεία – ενδείξεις. Οι περισσότερες από αυτές, καθώς και κάποια συμπεράσματα του ίδιου του ΠΟΥ, αναφέρουν ότι χρειάζονται να γίνουν περισσότερες στοχευμένες έρευνες, ειδικά στις συχνότητες άνω των 5 GHz.**

Ερώτηση: Αποδέχεστε τις μελέτες αυτές ή όχι; Και γιατί;

Ερώτηση: Πιστεύετε ότι οι συχνότητες έως τα 300 GHz έχουν μελετηθεί κι ερευνηθεί επαρκώς, μέχρι σήμερα; Ή πιστεύετε ότι χρειάζεται περισσότερη και πιο στοχευμένη έρευνα; Και γιατί;

Ερώτηση: Αφού και ο ίδιος ο ΠΟΥ, σε κάποιες περιπτώσεις* αναφέρει ότι χρειάζονται περισσότερες έρευνες, πως μπορεί κάποιος που επικαλείται τον ΠΟΥ (π.χ. η ελληνική κυβέρνηση), να θεωρεί ότι οι RF είναι ασφαλείς;

*Σημείωση: στη σελίδα 41 της GUIDELINES FOR LIMITING EXPOSURE TO ELECTROMAGNETIC FIELDS (100 kHz to 300 GHz) του ICNIRP, Μάρτιος 2020 αναφέρεται:

"A replication of a study in which exposure to radiofrequency EMFs increased the incidence of liver and lung tumors in an animal model with prenatal exposure to the carcinogen ENU (ethylnitrosourea) indicates a possible promoting effect (Lerchl et al. 2015; Tillmann et al. 2010). The lack of a dose-response relationship, as well as the use of an untested mouse model for liver and lung tumors whose relevance to humans is uncertain (Nesslany et al. 2015), makes interpretation of these results and their applicability to human health difficult, and, therefore, there is a need for further research to better understand these results.

- 7. Ο ΠΟΥ ισχυρίζεται ότι μέχρι να επαληθευθούν διάφορες μελέτες, με κάποια συγκεκριμένη διαδικασία (π.χ. τυχαιοποιημένες μελέτες από ανεξάρτητες ομάδες) δεν αποδεικνύεται ότι η RF είναι επιβλαβής στα συγκεκριμένα όρια που θέτει.**

Ερώτηση: Το ότι δεν έχει αποδειχθεί έως σήμερα (κατά τον ΠΟΥ) ότι οι RF είναι επιβλαβείς σημαίνει, κατά τη γνώμη σας, ότι είναι ασφαλείς?

Ερώτηση: Είναι το ίδιο πράγμα, κατά τη γνώμη σας, η αναστολή της μαζικής χρήσης της τεχνολογίας 5G (έως ότου υπάρξουν ασφαλή συμπεράσματα και επαρκής επιστημονική τεκμηρίωση ότι εφαρμόζεται η Αρχή της Προφύλαξης) με την οριστική παύση της τεχνολογίας αυτής;

Ερώτηση: Όσο υπάρχουν τόσες επιβαρυντικές μελέτες που, αν μη τι άλλο, περιγράφουν έναν κίνδυνο και αναδεικνύουν την ανάγκη περισσότερων και πιο καλών μελετών (μέχρι να καταλήξουμε σε ασφαλή συμπεράσματα), είναι ηθικό, κατά τη γνώμη σας, να υπάρξει μεγάλης κλίμακας εγκατάσταση στις τεχνολογίες 5G, 6G κ.λπ.;

Ερώτηση: Εσείς, εφόσον συμφωνείτε με την άμεση μεγάλης κλίμακας εγκατάσταση του 5G, μπορείτε να αναλάβετε την ευθύνη ότι η μαζική χρήση αυτών των συχνοτήτων, πάντα στα συγκεκριμένα όρια, δεν προκαλεί προβλήματα υγείας; Θα υπογράφατε μια τέτοια διακήρυξη μαζί με άλλους επιστήμονες ή επιφανείς πολιτικούς που συμφωνούν ως προς την ασφάλεια των RF;

Ερώτηση: Έχει δικαίωμα ένας πολίτης, που επιθυμεί κατ' αρχήν να είναι ασφαλής και βάζει σε δεύτερη μοίρα την γρήγορη τεχνολογική εξέλιξη, να ζητήσει τη μη χρήση αυτών των τεχνολογιών, μέχρι να υπάρξουν ασφαλή συμπεράσματα;

Ερώτημα: Έχει δικαίωμα ένας πολίτης, που αισθάνεται ασφαλής με τη χρήση αυτών των τεχνολογιών, να τις επιβάλλει στους συμπολίτες του, εάν αυτές δεν έχουν αποδειχθεί ασφαλείς;

Ερώτημα: Ποια η γνώμη σας για τις χώρες, τις πόλεις και τις περιοχές που αποφάσισαν την αναστολή της επέκτασης του 5G μέχρι να γίνουν περισσότερες έρευνες;

8. Τεχνολογικά & Λοιπά θέματα

Ερώτημα: Ποιες είναι σήμερα, κατά τη γνώμη σας, οι υπηρεσίες οι οποίες δεν μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς τη χρήση RF υψηλών συχνοτήτων;

Ως παράδειγμα αναφέρουμε α) οχήματα μπορούν να κινηθούν αυτόνομα με τη χρήση καμερών και στίγματος θέσης β) απομακρυσμένα χειρουργεία μπορούν να γίνουν με την υπάρχουσα τεχνολογία κ.λπ. γ) τα πάντα εντός κτιρίων μπορούν να υλοποιηθούν με τη χρήση οπτικών ινών (fiber at home) με ταχύτητες σαφώς υψηλότερες από αυτές του 5G και latency σαφώς χαμηλότερο από αυτό του 5G.

Ερώτημα: Ποιες είναι οι εφαρμογές που επείγει η υλοποίησή τους τόσο, ώστε να εγκατασταθεί σε μεγάλη κλίμακα μια αμφιλεγόμενη (από θέμα ασφάλειας υγείας) τεχνολογία; Τα παιχνίδια virtual reality; Η δυνατότητα παρακολούθησης video υπερυψηλής ανάλυσης ενώ είσαι στο δρόμο; Κάτι άλλο;

Ερώτημα: Είναι πιθανό, οι εφαρμογές του 5G και 6G να αποτελούν έναν τομέα βιομηχανικού ανταγωνισμού ανάμεσα σε εταιρείες και να μην υπάρχει πραγματική ανάγκη για άμεση εγκατάσταση αυτής της τεχνολογίας;

Ερώτημα: Με όσα γνωρίζετε να συμβαίνουν στον πλανήτη, πείνα, έλλειψη πόσιμου νερού, ανυπαρξία νοσοκομείων σε μεγάλο ποσοστό πληθυσμού, πόλεμοι για εμπορικά ή άλλα συμφέροντα, πιστεύετε ότι η ραγδαία εξάπλωση του 5G, ακόμα κι αν αποδειχθεί ασφαλές, είναι κάτι που θα βελτιώσει τη ζωή των πολιτών του πλανήτη; Είναι δηλαδή, όπως διαφημίζεται, το μέσο που θα επιτρέψει να γίνει πράξη η επόμενη «βιομηχανική επανάσταση»; Και γιατί;

Ερώτημα: Υπάρχει ο ισχυρισμός ότι το 5G θα επιτρέψει την ταχύτερη εισαγωγή και χρήση ρομπότ και αυτοματισμών στη βιομηχανική επανάσταση που σχεδιάζεται/ακολουθεί. Επίσης υπάρχει ο ισχυρισμός ότι η χρήση του 5G θα επιφέρει αύξηση των θέσεων εργασίας. Πώς ακριβώς θα δημιουργηθούν αυτές οι νέες θέσεις εργασίας (και τι είδους θα είναι αυτές), από τη στιγμή που η είσοδος των αυτοματισμών θα τις μειώσει; Και για ποιο λόγο η χρήση κι ο έλεγχος των ρομπότ δεν μπορεί να γίνει μέσω οπτικής ίνας (έως το κτίριο) και μέσω wifi ή/και lan καλωδίων εσωτερικά του κτιρίου;

9. Αρχή της Προφύλαξης

Γνωρίζουμε ότι, βάσει της Αρχής της Προφύλαξης, όταν μια δραστηριότητα δημιουργεί απειλές κατά της ανθρώπινης υγείας ή κατά του περιβάλλοντος, πρέπει να ληφθούν προφυλακτικά μέτρα ακόμη και αν κάποιες σχέσεις αιτίου-αιτιατού δεν έχουν πλήρως τεκμηριωθεί επιστημονικά.

Ερώτημα: Η διαδικασία εφαρμογής της αρχής της προφύλαξης πρέπει να είναι ανοικτή, στοιχειοθετημένη και να περιλαμβάνει όλα τα εν δυνάμει βλαπτόμενα μέρη. Ισχύει ότι, στην περίπτωση αυτή, αυτός που φέρει το βάρος της αποδείξεως είναι ο υπέρμαχος της δραστηριότητας;

Ερώτημα: Ισχύει ότι πρέπει να περιλαμβάνει την εξέταση ενός μεγάλου εύρους εναλλακτικών λύσεων, ακόμη και την μη δράση, την οποία ζητά μεγάλο μέρος της επιστημονικής κοινότητας και του πληθυσμού, μέχρι την πλήρη ολοκλήρωση των ερευνών και απόδειξη για την ασφαλή χρήση των ακτινοβολιών αυτών;

10. Διεθνής Έκκληση Επιστημόνων να σταματήσει η 5G στη Γη και στο Διάστημα.

Ερώτημα: Συμφωνείτε με τους συναδέλφους σας που την υπογράφουν και τα επιχειρήματά τους? Αν όχι, παρακαλούμε πολύ αναφέρετέ μας τους δύο πιο σοβαρούς λόγους της διαφωνίας σας.

Με εκτίμηση,

Η Πρόεδρος
Ευαγγελία Δημητρίου

Η Γραμματέας
Πηνελόπη Σταμάτη

